

Довідка про хід виконання у 2020 році Регіональної програми запобігання дитячій бездоглядності та розвитку сімейних форм виховання на 2017-2021 роки

На виконання Регіональної програми запобігання дитячій бездоглядності та розвитку сімейних форм виховання на 2017-2021 роки, затвердженій рішенням IX сесії Чернівецької міської ради VII скликання від 01.12.2016 року № 223-9/16, в області реалізовано ряд заходів, направлених на розв'язання проблем дитячої бездоглядності та безпритульності, захисту прав, свобод та законних інтересів дітей, а також щодо покращення стану профілактичної роботи у дитячому середовищі, з неблагополучними сім'ями тощо. З цією метою організовано проведення нарад, семінарів, засідання «круглого столу», зустрічі з громадськістю, спрямовані на покращення стану захисту прав дітей в області.

З метою профілактики дитячої бездоглядності, скоєння неповнолітніми правопорушень та злочинів впродовж 12 місяців 2020 року, за оперативною інформацією служб у справах дітей області, проведено 393 профілактичних рейди щодо виявлення підлітків-правопорушників та дорослих осіб, які втягують неповнолітніх у злочинну діяльність та скоєння правопорушень. За результатами проведених рейдів виявлено 144 неповнолітніх, з яких 9 – вживали спиртні напої, 34 дітей вилучено вулиці.

Під час проведення профілактичних заходів проводились перевірки щодо дотримання культурно-розважальними закладами, ігровими залами, комп'ютерними клубами норм чинного законодавства щодо порядку відвідування таких закладів дітьми, заборони продажу алкогольних напоїв, тютюнових виробів, розповсюдження наркотиків, пропаганди проституції, насилля, жорстокості. Службами у справах дітей місцевих органів влади проводилась робота щодо виявлення порушень правил торгівлі алкогольними та тютюновими виробами та попередження недопущення таких порушень. За звітний період виявлено 3 випадки продажу неповнолітнім алкогольних та тютюнових виробів. У відношенні 4 посадових осіб ініційовано притягнення до відповідальності.

Впродовж 12 місяців 2020 року службами у справах дітей спільно з органами опіки і піклування проведено обстеження умов проживання і виховання дітей у 1345 функціонально неспроможних сім'ях, за результатами цих обстежень 36 дітей вилучено із сім'ї. Частина сімей рекомендована для здійснення соціального супроводу соціальними службами, ініційовано притягнення до відповідальності 304 батьків.

Згідно статистичної інформації станом на 31.12.2020 року на обліку служб у справах дітей області перебуває 836 дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах. З них: 774 дитини, що проживають в сім'ї, у якій батьки ухиляються від виконання батьківських обов'язків з виховання дитини, 44 дитини, що зазнали насильства (26 - фізичного, 6 - сексуального та 12 – психологічного), 10 дітей, що самовільно залишають місця постійного проживання, 8 внутрішньо переміщених дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування. Із загальної кількості внутрішньо переміщених дітей-

сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, 5 - проживають в сім'ях опікунів та піклувальників, 3 - в прийомній сім'ї.

Загальна кількість дітей, які перебувають на обліку як внутрішньо переміщені особи в Чернівецькій області становить 638 дітей. Статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, надано 103 дітям.

В області діє центр соціально-психологічної реабілітації дітей служби у справах дітей облдержадміністрації, в якому протягом 12 місяців 2020 року отримали соціальну допомогу 71 дитина.

В Чернівецькій області функціонує 21 заклад інституційного догляду і виховання дітей, з них 17 закладів освіти з пансіонами в їх структурі. Серед закладів освіти 4 – спеціалізовані, з поглибленим вивченням окремих предметів (з них у двох – військово-спортивні ліцеї, навчаються виключно діти старше 13 років). Станом на 01.01.2021 до закладів інституційного догляду та виховання дітей області зараховано 2939 дітей, з них на цілодобове перебування зараховано 1330 дітей (станом на 01.01.2020 - 1472), з яких 517 дітей віком до 13 років.

Відповідно до Порядку зарахування дітей на цілодобове перебування до закладів незалежно від типу, форми власності та підпорядкування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 586 (із змінами) «Деякі питання захисту дітей в умовах боротьби з наслідками гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» органами опіки та піклування області розглянуто 516 заяв про зарахування до закладу на цілодобове перебування. Стосовно 443 дітей прийнято рішення про доцільність цілодобового перебування в закладі.

З метою забезпечення реалізації права дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, на сімейне виховання, посилення їх соціального захисту, а також зменшення кількості дітей зазначеної категорії, які влаштовуються до державних закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та умов, що породжують дитячу бездоглядність і безпритульність в області проводилася робота щодо розбудови мережі дитячих будинків сімейного типу, прийомних сімей, влаштування дітей під опіку (піклування) в сім'ї громадян України.

На обліку служб у справах дітей області перебуває 955 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Впродовж 2020 року статус дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування надано 153 дітям.

Станом 01 січня 2021 року із загальної кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, 701 – виховується в сім'ях опікунів, піклувальників. Крім того, в області діє 16 дитячих будинків сімейного типу, в яких виховується 108 дітей, та 53 прийомних сім'ї, в яких виховується 100 дітей. В дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях виховується 22% від загальної кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Протягом 2020 року створено 4 прийомні сім'ї, до яких влаштовано 10 дітей, та 4 дитячих будинки сімейного типу, до яких влаштовано 32 дитини.

Загалом сімейними формами виховання охоплено 95% від загальної кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Усиновлено впродовж звітного періоду 13 дітей. У сім'ях усиновлювачів на території Чернівецької області проживає 330 усиновлених дітей.

Упродовж 2020 року центрами СССДМ Чернівецької області забезпечено соціальним супроводженням 54 прийомних сім'ї, 19 дитячих будинків сімейного типу та 140 сімей опікунів/піклувальників (виховується 250 дітей зазначеної вище категорії). Соціальна робота з сім'ями була спрямована на запобігання появі сімейних проблем і формування педагогічної культури у прийомних батьків, батьків-вихователів, опікунів/піклувальників; надання їм допомоги у формуванні адекватної поведінки у дітей стосовно однолітків, налагодженні позитивних взаємин між дорослими і дітьми

Завдяки системній та налагодженій роботі в напрямку надання якісних соціальних послуг та здійснення соціального супроводу, нагляду за умовами утримання і виховання дітей у сім'ях усиновителів, опікунів, піклувальників, прийомних сім'ях, дитячих будинках сімейного типу в області немає випадків жорстокого поводження з дітьми в дитячих будинках сімейного типу, прийомних сім'ях та сім'ях опікунів.

Для підвищення рівня доступу та довіри громадян до органів державної влади, своєчасного виявлення та оперативного реагування на випадки порушення прав дітей, а також вжиття заходів для їх захисту у службі у справах дітей облдержадміністрації функціонує безкоштовна телефонна дитяча «гаряча лінія» (0-800-401-000), яка призначена для прийому дзвінків з таких питань, як насильство над дітьми, жорстоке поводження з ними, порушення майнових та інших прав дітей, а також інші питання, що стосуються безпеки дітей.

З метою інформування населення області, насамперед підлітків та молоді, батьків, розповсюджено рекламно-інформаційну продукцію (інформаційні буклети для батьків та дітей щодо попередження фізичних та психологічних знущань серед дітей, флаєра «Зупини насильство», закладки «Знай свої права», інформаційні буклети «Твої правила безпеки», «Відповідальне батьківство», «Кордони твого тіла»).

У засобах масової інформації висвітлюються теми захисту прав і законних інтересів дітей, насамперед дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, реалізації їхніх прав на охорону здоров'я, освіту, соціальний захист та гармонійний розвиток. Систематично організовуються прес-конференції, брифінги, інформаційні повідомлення відповідної тематики розміщуються на офіційному веб-сайті обласної державної адміністрації. Крім того, вищезазначені питання порушуються у теле- і радіопередачах прямого ефіру місцевих телерадіокомпаній.

**Начальник
служби у справах дітей
облдержадміністрації**

Юлія МАТВІЄВА